

Huvudman

KUNGSBACKA KOMMUN
kommun@kungsbacka.se

Beslut

Datum 2025-02-06

Dnr SI 2025:5873

Sida **1 (19)**

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning
vid Särö skola 6-9 i Kungsbacka kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Särö skola 6-9 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Särö skola 6-9 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling och ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver göra en bred uppföljning av kunskapsresultaten och en kvalitativ uppföljning av undervisningens genomförande. Utifrån det behöver rektorn göra en analys av orsakerna till resultaten.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver anpassa undervisningen till elevernas skilda förutsättningar och behov, genom att både stötta och utmana eleverna utifrån den nivå där de befinner sig.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver, tillsammans med lärarna och elevhälsans personal, skapa samsyn och arbeta tillsammans med främjande och förebyggande insatser för att öka tryggheten på skolan.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp lärarnas omdömen och betygssättning för att identifiera eventuella avvikelser, analysera vad de beror på samt ge lärarna förutsättningar att strukturerat kunna kvalitetssäkra omdömen och betyg.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 4 september 2026 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2025:5873 i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn saknar en bred uppföljning av skolans kunskapsresultat, undervisningens genomförande och lärarnas förutsättningar. Rektorn gör en smal uppföljning av kunskapsresultaten. Den är smal eftersom fokuset ligger på eleverna som inte når eller riskerar att inte nå målen. Vidare saknar rektorns uppföljning av undervisningens genomförande struktur och sker främst vid utmaningar i specifika klasser snarare än i brett verksamhetsutvecklande syfte. Rektorn får dock en bild av undervisningens styrkor och brister genom möten och samtal med lärarna och elevhälsan. Rektorn följer delvis upp lärarnas förutsättningar. Det sker exempelvis genom enkäter och samtal med personalen.

Rektorn leder inte ett strukturerat analysarbete som leder till att orsaker till kunskapsresultaten identifieras. Rektorn har visserligen organiserat regelbundna möten med personalen som kan ge förutsättningar för sådant analysarbete. Eftersom fokuset för uppföljning såväl som analysarbete ligger på elever som inte når eller riskerar att inte nå målen, saknar därför rektorn underlag för att kunna förklara bakomliggande faktorer till såväl goda som sämre resultat. Rektorn har dock dragit vissa slutsatser utifrån det underlag hen har. Exempelvis pekar hen på att det finns kvalitetsskillnader i hur lärarna anpassar och varierar undervisningen.

Rektorn sätter in vissa relevanta åtgärder för att utveckla undervisningen. Exempelvis har rektorn inlett ett kollegialt lärande kring trygghet och studiero samt att i undervisningen möta elever i neuropsykiatriska svårigheter. Rektorn har valt utvecklingsåtgärder som ligger i linje med hens bild av behov av utveckling i undervisningen.

Rektorn fördelar resurser på skolan för att möta behovet hos elever som inte når eller riskerar att inte nå målen. Exempelvis har rektorn organiserat för undervisning i mindre grupp med speciallärare och specialpedagog. Förutom det utgår rektorns resursfördelning framför allt från att möta skolans utmaningar med sviktande elevunderlag och sämre ekonomiska förutsättningar. Det har skett genom att exempelvis öka undervisningstiden för lärare och att vissa lärare endast undervisar i ett ämne.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn ger viss ledning i skolans pedagogiska arbete. Hen följer dock inte upp om lärarnas kollegiala lärande får avtryck i undervisningen. Rektorn har inte heller säkerställt att rutiner, samt arbets- och förhållningssätt tillämpas av personalen. Lärarna och elevhälsan har regelbunden och kontinuerlig samverkan, vilket har organiserats av rektorn. Rektorn är även lett denna samverkan i syfte att utveckla ordinarie undervisning. Det har innefattat insatser för att i högre grad anpassa undervisningen och för att förbättra elevernas studiero. Däremot genomför inte rektorn en strukturerad uppföljning av hur utvecklingsarbetet och lärarnas lärande får avtryck i undervisningen.

Skolan har visserligen tydliga rutiner men de tillämpas inte av samtlig personal.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn ger svag ledning och styrning i frågor som rör skolans jämställdhetsarbete. I stället bedriver enskilda lärare vid uppkomna behov ett aktivt arbete på skolan för att främja jämställdhet. Rektorn följer upp kunskapsresultat utifrån kön. Exempelvis har hen identifierat att pojkar generellt på skolan har lägre resultat än flickor i vissa ämnen. Rektorn saknar dock systematik i att analysera resultaten i relation till undervisningens genomförande, vilket försvårar för uppdraget att säkerställa att alla elever, oavsett könstillhörighet, har samma förutsättningar att lära och utvecklas. Eleverna får visserligen ta del av åtgärder som syftar till att öka eleverna och personalens medvetenhet kring jämställdhet, men det sker på initiativ från och genomförs av enskilda lärare och vid behov, snarare än att rektorn leder ett strategiskt arbete. Exempelvis har det skett vid perioder då pojkar använt ett hårt språkbruk mot varandra. Vid sådana tillfällen har enskilda lärare arbetat aktivt med insatser för att stävja machokultur och främja jämställdhet på skolan, vilket har gett positiva resultat.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver göra en bred uppföljning av kunskapsresultaten och en kvalitativ uppföljning av undervisningens genomförande. Utifrån det behöver rektorn göra en analys av orsakerna till resultaten.

Motiveringen till utvecklingsområdet är rektorns systematiska kvalitetsarbete inte är tillräckligt utförligt och strukturerat för att kunna sätta in åtgärder som förbättrar undervisningen. Rektorn saknar tillräckligt underlag för att kunna ta fram träffsäkra och relevanta förbättringsåtgärder. Om rektorn breddar sin resultatuppföljning, genomför kvalitativ uppföljning av undervisningens genomförande får hen ett underlag för att analysera orsakerna till resultaten. Med en sådan analys kan rektorn sätta in träffsäkra och relevanta utvecklingsinsatser för att höja kvaliteten i undervisningen. I förlängningen kan det leda till att elevernas kunskaper och kunskapsresultat förbättras.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn för det första att bredda uppföljningen av kunskapsresultat. Den kan exempelvis innefatta både resultat från nationella prov, screeningar samt samtliga betygssteg i alla ämnen. Skolinspektionen rekommenderar för det andra att rektorn organiserar för en strukturerad och kvalitativ uppföljning av undervisningen. Lektionsobservationer kan vara en viktig del i arbetet. De kan genomföras av rektorn eller delegeras till andra funktioner, som exempelvis speciallärare och/eller specialpedagog. Syftet bör vara att identifiera framgångsfaktorer och utvecklingsbehov i undervisningens genomförande på såväl aggregerad skolnivå som för enskilda lärare. Utöver det kan exempelvis lärarna egna analyser av sin undervisning och sina kunskapsresultat användas som underlag för uppföljning av undervisningens genomförande. Ett annat exempel kan vara att rektorn eller specialpedagog tar del av diskussioner i kollegial samverkan som syftar till att på ett strukturerat sätt utvärdera undervisningen. Skolinspektionen rekommenderar för det tredje rektorn att göra en orsaksanalys av resultaten. Både den kvantitativa och kvalitativa uppföljningen behöver vara underlag för analysen. Analysarbetet bör vara strukturerat och organiserat för att identifiera orsaker till resultaten. Vetenskapliga studier eller exempelvis Skolforskningsinstitutets forskningssammanställningar kan med fördel användas i arbetet med analysen. Utöver det kan elevhälsans och lärarnas egna analyser tas med i arbetet. Framöver kan rektorn ta fram undervisningsnära utvecklingsinsatser för att höja kvaliteten i undervisningen. En bred uppföljning av resultaten, kvalitativ uppföljning av undervisningen och en analys som identifierar orsaker till resultaten utgör en god grund för att ta

fram träffsäkra och relevanta utvecklingsinsatser. Skolinspektionen rekommenderar huvudmannen, rektorn och skolpersonalen att arbeta utifrån Skolverkets stödmaterial om systematiskt kvalitetsarbete¹ samt Skolverkets modul *Fördjupning i systematiskt kvalitetsarbete*.²

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Variation, målfokus och aktivt lärarstöd

Undervisningen är överlag strukturerad, men det skiljer sig åt mellan lärare om undervisningen är varierad och har ett aktivt lärarstöd. De flesta lektioner inleds med en tydlig uppstart med gemensam introduktion som förmedlar lektionsinnehållet. Vissa lärare tydliggör och förmedlar dessutom ett tydligt syfte med lektionsinnehållet och momenten. Andra lärare tydliggör inte syftet på ett tydligt sätt för eleverna. Många, men inte alla, lektioner avslutas inte på ett tydligt sätt. Det är ovanligt att lektioner avslutas på ett kvalitativt sätt som exempelvis innefattar repetition av lektionsinnehåll och/eller ger eleverna möjlighet att reflektera kring sitt lärande eller utvärdera undervisningen. Det förekommer dock hos vissa lärare.

De flesta av lärarna arbetar för att ge eleverna ett aktivt lärarstöd. Lärarna på skolan stöttar aktivt eleverna vid enskilt arbete, genom att exempelvis riktat hjälpa elever som de känner till har svårigheter med exempelvis igångsättning eller har behov av att få undervisningsinnehållet repeterat för sig. I viss undervisning finns utmaningar för lärarna att hinna hjälpa alla elever i behov av lärarstöd i det enskilda arbetet. Det finns även undervisning som inte förbereder eleverna för självständigt arbete i

¹ Skolverket (2026). *Systematiskt kvalitetsarbete*. Hämtat från <https://www.skolverket.se/styrning-och-ansvar/styrning-och-kvalitetsarbete/systematiskt-kvalitetsarbete#h-Stodmaterialistalletfornyaallmannarad>

² Skolverket (2026). *Fördjupning i systematiskt kvalitetsarbete*. Hämtat från <https://larportalen.skolverket.se/moduler/M603>

tillräcklig utsträckning, exempelvis genom att genomgångarna inte är tillräckligt utförliga eller stöttande för att eleverna ska kunna hantera eget arbete. Det finns även skillnader mellan lärare i hur väl lärarna förmedlar undervisningsinnehåll på ett sätt så att eleverna förstår. I viss undervisning har lärarna svårt att hinna hjälpa alla elever vid enskilt arbete och elever kan vänta på stöd under längre tider.

All undervisning är inte varierad. Eleverna möter visserligen undervisning där lärare varierar lektionernas upplägg på ett genomtänkt sätt utifrån ämne, lektionernas innehåll och syfte. Det gör lärarna exempelvis genom att eleverna på ett balanserat sätt får växla mellan att arbeta enskilt, i par eller i grupp. I denna undervisning varierar även aktiviteterna lektionerna, exempelvis genom att lärarna varierar hur de håller genomgångar och elevaktiva delar. Vidare uppmuntrar dessa lärare eleverna att diskutera och stötta varandra och lärarna leder och stimulerar elevernas aktivitet och reflektioner. Eleverna möter dock undervisning som inte är varierad. Den består i stället återkommande av genomgångar följt av enskilt arbete för eleverna eller av att skriva av lärarnas genomgångar. Granskningen visar även att undervisningen med lägre variation är samma undervisning där eleverna upplever svårigheter med att få aktivt lärarstöd samt har lägre motivation att lära sig mer.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Det skiljer sig åt mellan ämnen och lärare i vilken utsträckning eleverna får reflektera kring undervisningen och sitt eget lärande. Eleverna får till viss del reflektera kring sitt eget lärande genom att de exempelvis har fått ta del av information om studieteknik och får i vissa fall formativ återkoppling kring hur de kan utvecklas. De flesta lärarna ger eleverna återkommande möjlighet att reflektera kring undervisningsinnehållet. Det gör lärarna exempelvis genom att eleverna får frågor utan givet svar och leder samtal mellan elever som möjliggör för att olika perspektiv lyfts, tydliggörs och där elevernas utmanas i sina reflektioner av såväl läraren som av klasskamrater. Det finns dock undervisning där möjligheterna till reflektion kring innehåll är mer begränsat. Övergripande för all undervisning på skolan är det ovanligt att elevernas förmåga till reflektion om sitt eget lärande främjas strategiskt i syfte att de ska klara av ett ökat ansvar och inflytande över sin egen inläring.

Eleverna får en begränsad form av delaktighet över undervisningen. Lärarna arbetar inte aktivt för att främja elevernas succesivt ökande inflytande och ansvar för sin inläring med ökad mognad och ålder. Generellt får eleverna visst inflytande, men över begränsade delar såsom vissa arbetsformer och examinationer. Det är däremot ovanligt att elevernas tränas i att kunna ta ett ökat inflytande över planering av undervisningen. Vissa lärare låter eleverna utvärdera enskilda lektioner

och/eller större arbetsområden. Lärarna arbetar dock inte gemensamt eller strategiskt för att främja elevernas förmåga att utvärdera och därigenom kunna reflektera kring sitt lärande eller ta ökat ansvar för sin egen inläring.

Stimulans och anpassningar utifrån elevernas behov och förutsättningar

Lärarna arbetar delvis med att stärka elevernas självförtroende men utgår inte alltid från att främja elevernas inre motivation och lust att lära. De flesta lärare arbetar med att stärka elevernas självförtroende, exempelvis genom att berömma eleverna eller leda dem vidare på ett motiverande sätt vid inkorrekta svar. Lärarna arbetar för att skapa ett tillåtande klassrumsklimat, men upplever svårigheter med det. Exempelvis kan de uppmäna eleverna till att våga prova och göra fel. Granskningen visar dock att det på skolan finns en kultur där elever inte vågar reflektera eller testa sig fram, vilket lärarna upplever utmanande. Elever upplever att lärarnas arbete med motivation fokuserar på yttre motivation, exempelvis att de behöver lära sig och klara uppgifter att kunna uppnå ett betyg eller klara studier på gymnasiet. Det görs sällan tydligt för eleverna hur studierna kan kopplas till elevernas vardag eller intressen eller andra former av inre motivation och lust att lära sig mer.

All undervisning är inte anpassad efter elevernas behov och förutsättningar. Lärare gör visserligen vissa anpassningar, exempelvis genom att ge uppgifter på olika nivåer, i det aktiva lärarstödet och mötet med elever stötta respektive utmana dem utifrån den nivå de befinner sig på. Vissa lärare på skolan arbetar även med att göra anpassningar på grupp- och klassnivå utifrån behovet hos enskilda elever. Det gör de exempelvis genom högläsning för att gynna elever i utmaningar med läs- och skrivfärdigheter. Eftersom lärarna har svårt att hinna med att stötta alla elever som behöver, innebär det att individuella anpassningar efter elevers behov inte alltid kan göras. Vissa lärare behöver fokusera på eleverna som behöver stöttningar för att nå målen med utbildningen, när de inte alltid eleverna som behöver utmaningar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver anpassa undervisningen till elevernas skilda förutsättningar och behov, genom att både stötta och utmana eleverna utifrån den nivå där de befinner sig.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att all undervisning inte är anpassad till elevernas skilda förutsättningar och behov. Det gäller både elever som har behov av stöd inom ordinarie undervisning, som elever som behöver större utmaningar. All undervisning innehåller inte heller att aktivt lärarstöd på ett sätt som innebär att eleverna förbereds för att kunna hantera självständigt enskilt arbete eller har tillräcklig variation för att möta elevernas skilda behov. Om undervisningen i högre grad anpassas kan det öka elevernas motivation att lära sig mer och bidra till att elevernas kunskaper och förmågor utvecklas ytterligare.

Skolinspektionen rekommenderar därför lärarna att arbeta med att identifiera behoven hos eleverna på individuell, grupp- och klassnivå. Det kan med fördel ske i samverkan med elevhälsans personal. En del av arbetet kan vara att utgå från den samlade bild av extra anpassningar som finns dokumenterat såväl som den kunskap som respektive lärare har kring vilka anpassningar som redan görs. Utifrån bilden av elevernas behov och de anpassningar som redan görs kan rektorn eller elevhälsan leda ett arbete med att lärarna gemensamt tar fram förändringar av den ordinarie undervisningen som leder till ökade anpassningar. Lärarna behöver därefter implementera dem i ordinarie undervisning. En rekommendation från Skolinspektionen är att utifrån de identifiera behoven behöver lärarna utveckla variationen undervisning så att den möter behoven hos eleverna. Det kan exempelvis handla om att utifrån respektive ämnes syfte och centrala innehåll ta fram varierade arbetssätt. Arbetet kan exempelvis utgå från kollegialt arbete där olika former av variation utifrån allmändidaktisk diskussion identifieras. Det kan exempelvis innehålla olika former av genomgångar eller förmedlande av kunskaper, olika gruppformationer och olika arbetsformer i elevernas eget arbete. Nästa steg kan vara att lärare arbetar ämnesdidaktiskt med att se över centralt innehåll och betygskriterier för respektive ämne för att identifiera vilka förmågor som behöver främjas samt vilka olika identifierade former för variation som kan användas. Skolinspektionen rekommenderar rektorn och lärarna att arbeta utifrån Skolverkets *Kommentarer till allmänna råd för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram*.³ Som inspiration i arbetet rekommenderar Skolinspektionen Skolverkets modul *Systematiskt arbete med stöd i undervisningen*.⁴ Fokus kan förslagsvis läggas på del 3 *Formativ undervisning och extra anpassningar*.

³ Skolverket (2022). *Kommentarer till allmänna råd för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram*.

Hämtat från <https://www.skolverket.se/sok-publikationer/publikationsserier/allmanna-rad/2022/kommentarer-till-allmanna-rad-for-arbete-med-extra-anpassningar-sarskilt-stod-och-atgardsprogram>

⁴ Skolverket (2026). *Systematiskt arbete med stöd i undervisningen*. Hämtat från <https://larportalen.skolverket.se/moduler/M116>

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Personalen bedriver ett delvis samlat arbete för att främja studieron på skolan. Studieron på skolan är generellt god. Lärarna har vissa gemensamma metoder och arbetssätt för att skapa en lugn miljö på lektionerna. Till exempel har rektorn lett ett arbete för att skapa ett gemensamt arbete med inledning och avslut på lektioner för att skapa förutsägbarhet för eleverna. Eleverna har även fasta platser på lektionerna och mobiltelefoner samlas oftast in vid lektionsstart. Arbetet är dock fortfarande personbundet och utvecklingsinsatserna är inte helt implementerade i all undervisning. Både förebyggande och åtgärdande insatser för studiero är beroende av den enskilda läraren. Lärarna har ännu inte uppnått samsyn kring vad som kännetecknar god studiero. Det saknas forum på skolan för att gemensamt diskutera strategier och förhållningssätt kopplade till problem med studieron. Det gäller särskilt åtgärdande insatser när studieron fallerar. Det finns visserligen ordningsregler på skolan men de är inte förankrade hos alla elever. Eleverna beskriver även att bristande motivation i vissa ämnen är en orsak till att studiero kan fallera.

Arbetet för trygghet

Personalen arbetar i delar för att skapa trygghet på skolan, men organiseringen av det främjande trygghetsarbete är otydlig och otillräcklig. Rektorn följer regelbundet upp tryggheten och sätter in åtgärder som bygger på uppföljningen. Exempelvis besvarar alla elever enkäter om trygghet på skolan och trygghetsvandringar med elever genomförs. Utifrån uppföljningen har rektorn identifierat vissa riskfaktorer samt platser och situationer som kan skapa otrygghet. Utifrån identifieringen har rektorn satt in åtgärder för att höja tryggheten. Exempelvis har åtgärder satts in för att öka tryggheten i samband med lektioner i Idrott och hälsa, såsom ökad vuxennärvaro och låst idrottshall. Organiseringen av skolans främjande trygghetsarbete saknar dock en tydlig struktur och organisering. Exempelvis arbetar elevhälsans personal inom sina respektive professioner snarare än samlat för att främja tryggheten på skolan. Även lärarna arbetar

snarare enskilt med främjande delar än att det sker ett gemensamt, strukturerat och tydligt främjande trygghetsarbete.

Eleverna generellt upplever skolan som trygg, även om det finns vissa elevgrupper och situationer som innebär otrygghet. De upplever generellt klimatet som tillåtande, men beteenden eller personliga uttryck som sticker ut från normen kan innebära risker för otrygghet. Granskningen visar att det i vissa elevgrupper, framför allt pojkar i de lägre årskurserna på skolan, förekommer en jargong och hårt språkbruk. Personalen anmäler inte alla eventuella kränkningar. Däremot markerar de följer upp och sätter in åtgärder för att öka tryggheten när de uppmärksammar kränkningar. Exempelvis har flera lärare arbetat med material om machokultur i syfte att främja tryggheten och jämställdhet på skolan. Det är dock enskilda lärare snarare än rektorn som initierar och leder sådant arbete.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver, tillsammans med lärarna och elevhälsans personal, skapa samsyn och arbeta tillsammans med främjande och förebyggande insatser för att öka tryggheten på skolan.

Motiveringen till beslutet är att det saknas samsyn och gemensamt arbete för det främjande trygghetsarbetet. För närvarande är de gemensamma diskussionerna och samlade arbetet för främjande trygghetsinsatser begränsat. Utan en gemensam grund och samlat arbete riskerar enskild lärare och elevhälsopersonals förmåga att få avgörande betydelse. Med ett samlat arbete kan det främjande arbetet öka i genomslag för eleverna och i förlängningen förbättra tryggheten på skolan.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tillsammans med lärarna och elevhälsopersonalen att diskutera vad som kännetecknar trygghet, identifiera vilka brister eller utmaningar som finns på Särö skola 6-9 utifrån det och sätta in samlade åtgärder för att främja trygghet och förebygga otrygghet. Ett första steg kan vara att rektorn, eller annan funktion som rektorn delegerar arbetet till, leder ett kollegialt arbete för att gemensamt diskutera en målbild för elevernas trygghet på skolan. Arbetet kan utgå från värdegrundens formulering i läroplanens inledande kapitel samt Skolverkets allmänna råd om trygghet⁵. Ett andra steg kan vara att rektorn leder ett arbete som identifierar vilka utmaningar eller brister som finns på skolan utifrån detta. Förslagsvis kan granskningens identifierade utmaningar kring jargong, hårt språkbruk samt utmaningar med machokultur bland elever tas i beaktande. Arbetet kan med fördel involvera

eleverna i arbetet, exempelvis genom gruppdiskussioner eller via klass- och elevråd. Syftet med sådant arbete kan vara att både identifiera vilka brister som finns såväl som söka orsaker till dem. Ett tredje steg kan vara att utifrån den kvalitativa analysen av tryggheten sätta in främjande åtgärder för att öka tryggheten. Rektorn kan leda arbetet med att lärarna och elevhälsan tillsammans arbetar och fördelar arbetsinsatser gällande främjande insatser. För ett strategiskt och långsiktigt arbete kan uppgifter med fördel fördelas mellan professioner och funktioner på skolan och ha en planering som sträcker sig över ett läsår. Framöver bör arbetet utvärderas, gärna på ett sätt som involverar eleverna. Skolinspektionen rekommenderar huvudmannen, rektorn och skolpersonalen att arbeta utifrån Skolverkets *Främja trygghet och studiero*.⁶ Som inspiration i arbetet kan huvudmannen, rektorn och skolpersonalen även ta del av Skolinspektionens rapport *Skolors arbete med trygghet och studiero*.⁷

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning och utvecklingsområden finns.

Lärarnas kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg i likvärdighetssyfte

Lärarna får begränsade förutsättningar att samverka kring betyg och bedömning. Rektorn har inte organiserat en samverkan som ger alla lärare möjlighet att diskutera bedömningar, gemensamt tolka styrdokumentet eller bedöma elevprestationer tillsammans. I stället är det upp till respektive lärare eller ämneslärlärlag att organisera det. Exempelvis har vissa ämneslag fått tid och möjlighet för samrättning av nationella prov. Lärare i andra ämneslag saknar samverkan och rättar nationella prov enskilt, utan kollegial samverkan. Arbetslagsmöten tenderar i praktiken att ägnas åt andra frågor än bedömningsfrågor, även om det kan förekomma.

⁵ Skolverket (2025). *Främja trygghet och studiero*. Hämtat från <https://www.skolverket.se/iarande-och-trygghet/trygghet-vardegrund-och-arbetsmiljo/framja-trygghet-och-studiero#h-Styrningsomgergrundfortrygghetochstudiero>

⁶ Skolinspektionen (2020). *Skolors arbete med trygghet och studiero En tematisk analys utifrån beslut fattade inom regelbunden kvalitetsgranskning 2018–2019*. Dnr 40-2020:1360. Hämtat från <https://www.skolinspektionen.se/beslut-rapporter/publikationer/ovriga-publikationer/2020/skolors-arbete-med-trygghet-och-studiero/>

Gemensamma tolkningar av styrdokument kan förekomma inom arbets- eller ämneslag, men sker då på förekommen anledning snarare än strukturerat. Lärarnas förutsättningar för kvalitetssäkring av betyg och bedömning har dessutom försvårats av att ämneslagens förutsättningar för samverkan har försämrats. Till följd av organisatoriska förändringar på skolan är flera lärare dessutom ensamma i sitt ämne på skolan. Rektorn har inte organiserat för utbyte med lärare på andra skolor för samverkan kring betyg och bedömning.

Rektorn säkerställer inte att lärarna använder olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar. Lärarna använder ett begränsat antal metoder, i huvudsak provresultat men i viss mån också lektionsprestationer. Lärarna arbetar generellt sett inte gemensamt för att planera sin undervisning och inte heller för att skapa gemensamma bedömningssituationer. Lärare kan vända sig informellt till varandra när de är osäkra på vilket betyg de ska sätta. Arbetet sker dock inte på ett regelbundet, strukturerat sätt. Lärarna kan även diskutera vissa ämnesspecifika frågor eller delvis jämföra provresultat men arbetet leder inte till någon efterföljande process med koppling till betygssättningen. Det finns inget ämnesövergripande samarbete arbete med betygssättning. Undantaget från bilden ovan är lärarna i årskurs 6 som uppger att de samverkar frekvent, att de samplanerar undervisning och sambedömer betyg.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Rektorn genomför en begränsad uppföljning av betygssättningen ur likvärdighetsperspektiv. Det saknas en analys av avvikelser samt tillräckliga åtgärder för att säkerställa likvärdighet. Rektorn skapar sig en bild av bedömningar och betyg via mitterminskonferenser, vid uppföljning av terminsbetyg samt i samtal med lärarna. Både uppföljning och mitterminskonferenser tenderar dock att fokusera på svårare fall och på de elever som riskerar att få betyget F, snarare än att syfta till att identifiera avvikelser som kan indikera brister i betygssättningens likvärdighet. Skolan har i vissa ämnen väldigt stora avvikelser uppåt mellan resultat på nationella prov och betyg. I andra ämnen och årskurser är resultatet på nationella prov och betygen närmast hundra procentigt överensstämmande. Trots det har rektorn inte ett strukturerat arbete för att följa upp och ta reda på orsaker till avvikelserna. Rektorn återkopplar visserligen vissa betyg och resultat på nationella prov till personalen men leder inte ett arbete för att analysera bakomliggande orsaker till resultaten. Rektorn känner till vissa avvikelser men har begränsad insyn i andra. Hen saknar även en tydlig analys och förklaring till avvikelserna. Av den inlämnade informationen framgår att rektorn till viss del analyserat att det finns skillnader i lärarnas bedömningar och betygssättningar. Orsaken till detta beskrivs vara den låga graden av sambedömning som sker inom

lärargruppen. En förklaring som rektorn pekar på är att lärare i årskurs 7 är försiktiga med att använda hela betygsskalan. Rektorn påpekar även att den enskilda lärarens erfarenhet och utformning av undervisningen kan vara en faktor som påverkar betygsättningen.

Rektorn lyfter identifierade avvikelser eller mönster med lärarna och får lärarnas förklaring. Någon vidare analys därefter tycks inte ske och rektorn uppger själv att det kan finnas en brist i hur identifierade avvikelser tas vidare till konkreta åtgärder. Lärarens suveränitet i betygsättandet är en förklaring liksom att skolans över lag goda resultat skapar en ovilja att arbeta med området betygsättning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp lärarnas omdömen och betygsättning för att identifiera eventuella avvikelser, analysera vad de beror på samt ge lärarna förutsättningar att strukturerat kunna kvalitetssäkra omdömen och betyg.

Granskningen visar att rektorn inte systematiskt har analyserat skillnader i bedömning och betyg i olika ämnen och årskurser och inte heller analyserat skillnader mellan resultat på nationella prov och terminsbetyg. Vidare har rektorn inte strukturerat fört diskussioner med lärarna om bedömning utifrån likvärdighet.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn följa upp och analysera samtliga lärares betygsättning ur ett likvärdighetsperspektiv. Rektorn bör vidare ta reda på orsak till eventuella avvikelser gällande omdömen och betyg. Därefter behöver rektorn, beroende på vad analysen visar, föra diskussion med enskilda lärare, ämnesgrupper eller kollegiet för att ta beslut om eventuella utvecklingsinsatser. Syftet med dessa insatser bör vara att höja likvärdigheten samt bedömarkompetensen avseende omdömen och betyg. Vidare rekommenderar Skolinspektionen rektorn att ge samtliga lärare förutsättningar att samverka i syfte att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Denna kvalitetssäkring bör ske genom tydlig struktur för möten, innehåll och dokumentation. Arbetet bör inrikta sig på att lärarna tillsammans tolkar betygskriterier i förhållande till respektive årskurs samt ämnets syfte och ämnets centrala innehåll. Det är viktigt att samtliga lärare som undervisar eleverna är involverade och delaktiga i detta arbete. Lärarna behöver också ges möjlighet att samverka med andra lärare. Detta är speciellt viktigt för lärare som inte har några kollegor i

sitt/sina ämnen. Genom en ökad samverkan, lärare emellan, ökar förutsättningarna för en likvärdig bedömning och likvärdiga betyg. Skolinspektionen rekommenderar huvudmannen, rektorn och skolpersonalen att använda Skolverkets *Betyg och provning – kommentarer till Skolverkets allmänna råd om betyg och provning*.⁸

På Skolinspektionens vägnar

X Lena Knutsson

Beslutsfattare

Signerat av: Lena Knutsson

X Arne Hellmark

Föredragande

Signerat av: Arne Hellmark

I handläggningen av ärendet har även utredaren Karin Lilja medverkat.

⁷ Skolverket (2025). *Betyg och provning – kommentarer till Skolverkets allmänna råd om betyg och provning*. Hämtat från <https://www.skolverket.se/sok-publikationer/publikationsserier/allmanna-rad/2025/betyg-och-provning---kommentarer-till-skolverkets-allmanna-rad-om-betyg-och-provning>

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och därmed fått möjlighet att yttra sig över innehållet.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 1-2, 9 och 15 oktober 2025. Besöket genomfördes av utredarna Karin Lilja, Lena Knutsson och Arne Hellmark.

Särö skola 6-9 är en kommunal skola med Kungsbacka kommun som huvudman. På skolan går cirka 230 elever. Skolenheten leds av en rektor.